

- Ana Fikir
- Şiirde Ana Duygu

- Yardımcı Fikir

TÜRKÇE ETKİNLİKLERİ

Etkinliklerin cevapları için karekodu okutunuz.

ETKİNLİK 1: Ana Fikir

Aşağıdaki metinlerin ana fikrini işaretleyiniz.

1.

İnsanlar değer verdikleri eşyalarını hep korumak istemişler. Bunun için eski çağlardan beri farklı yöntemler geliştirmişler. İlk zamanlarda eşyalarını ağaç kovuğu ve mağara gibi yerlere saklamışlar hatta toprağa gömmüşler. Sonralarıysa eşyalarını saklamak yerine onları güvende tutacak çeşit çeşit kilit tasarlamışlar. Elbette bu kilitlerin anahtarlarını da yapmışlar. Kilitler ve anahtarlar yüzyıllar boyunca kullanılmış ve günümüzde de yaşamımızın ayrılmaz bir parçası. Yapılan arkeolojik kazılarda Eski Mısır'a ait bir sarayın kalıntıları arasında tahta bir kilit bulunmuş. Bundan 4.000 yıl önce yapıldığı tahmin edilen bu kilit, Mısır kilidi olarak adlandırılıyor. Bu kilidin günümüzde evlerimizin kapısında kullandığımız kilitlerin atası olduğu düşünülüyor.

Günümüzde kullandığımız kilitlerin tarihi Eski Mısır'a dayanır.

İnsanlar eşyalarını korumak için farklı yöntemler geliştirmiştir.

Arkeolojik kazılar sayesinde bilinmeyenler gün yüzüne çıkar.

2.

Bir yaşa kadar çocuklar bilgisayardan uzak tutulmalıdır kanaatimce. Daha sokak oyunlarının o baştan çıkarıcı zevkini tatmadan; tabiatın harikulade dilini çözüp kuşların, balıkların ve çiçeklerin adını bile bellemeden; arkadaş edinmeyi, sevmeyi, paylaşmayı, şarkı söylemeyi öğrenmeden günlerini loş odalarda, sözde zekâ geliştirici bilgisayar oyunları ile geçirmemeli çocuklar. Hayalleri gelişmeli önce, tabiatı ve insanı tanımalılar. Koşup oynamayı, acı çekmeyi, mutlu olmayı öğrenmeli; sınırsız gökyüzü mavisini görmeli; çiçeklerin kokularını, suyun ve rüzgârın sesini hissetmelidir.

Bilgisayar başında zaman geçirmek, hayal gücünün gelişmesini olumsuz etkiler.

Çocukların bilgisayar başında geçirdiği zamana dikkat edilmelidir.

Çocuklar, çocukluk döneminin güzelliklerini deneyimleyerek öğrenmelidir.

3.

Ne yazık ki obezite(aşırı şişmanlık) sorunu çok hızlı ilerliyor. Obezitenin önemli sebeplerinden biri de sağlıksız beslenme. Bu sorundan uzak durmanın bir yolu da ayaküstü beslenme alışkanlığından kurtulmak. Uzmanlar bu tür yiyeceklerin zararlarını bize sürekli hatırlatıyor. Geçtiğimiz günlerde Amerika Notre Dame Üniversitesinde bu yiyeceklerle ilgili yeni bir araştırma daha yapılmış. Bilim insanları fast food türü yiyeceklerin paketlenmesinde kullanılan yağa dayanıklı kâğıtları incelemiş. Bu kâğıtların yağa dayanıklı olması için bir kimyasal maddenin (polifloroalkil madde) kullanıldığını tespit etmişler. Uzmanlar bu maddelerin başta hamileler ve çocuklar için çok ciddi hastalıklara sebep olabileceğini belirtmiş.

Çocukların sağlıklı gelişmesinde ebeveynlerin önemli görevleri vardır.

Sağlıklı olmak istiyorsak uzman tavsiyelerine uymalıyız.

Sağlıklı olmak için fast food türü beslenmeden uzak durmalıyız.

4.

Çocuklar eğlenmek, öğrenmek ve kendini ifade etmek için oyunu kullanır. Çocukların oyununa eşlik eden yetişkinler aslında onların dünyasına adım atmış demektir. Bu adımı atmak sanıldığı kadar zor ve karmaşık değildir. Çocuğun oyun dünyasına eşlik etmek için her zaman uzun vakitlere ve birçok araç gerece ihtiyaç yoktur, bazen hiçbir materyale ihtiyaç duymadan da eğlenebilirsiniz. Çünkü oyun; çocuk için öylesine doğal biçimde hayatın akışı içerisinde bir yer bulur ki çocuğun gördüğü, dokunduğu, söylediği, hayal ettiği her şey gayretsiz bir şekilde oyuna dönüşebilir.

Oyun çocuğun her anındadır, yetişkinler için bu dünyaya girmek sanıldığından çok daha basit ve zahmetsizdir.

Eğitici materyalleri kullanarak çocukların hayal dünyasını geliştirebiliriz.

Çocuklarla oyun oynarken uzun ve karmaşık oyunlar yerine eğlenceli oyunlar seçmeliyiz.

ETKİNLİK 2: Şiirde Ana Duygu

Aşağıdaki şiirlerin ana duygularını uygun alana yazınız.

Sımsıcak damlıyor yanaklarımdan ayrılık
Ayrılıktan da zor gelir insana bazı şeyler
Bıraktığın birçok hatıra sağda solda toplanmadım
Unuttuğun bir fotoğraf var bakmaya doyamadığım

Ayrılık acısı

Ne zaman kışa döndü baharım
Ne zaman dallarıma karlar düştü
Gökyüzümdeki bu kara bulutlar geçmez artık
Mutluluk elimden kayıp gidiyor, tutamıyorum

Çaresizlik

Bu sabaha hava berrak
Bu sabah her şey billurdan gibi
Gök masmavi bu sabah
Güzel şeyler düşünelim diye
Yemyeşil oluvermiş ağaçlar
Bulutlara hayretinden
Işıldıyor kanat seslerinden kuşların
İlk uçtukları günün altın sevinci

Yaşama sevinci

Biz hep çocuk kalmalıydık aslında
Üçtaş, üç cam olmalıydı hayat
En büyük kavgamız gazoz kapağından çıkmalıydı
Ve en büyük acımız
Öğretmenimizin başka şehre tayini olmalıydı
Biz hep çocuk kalmalıydık aslında
Büyümeye özenmeliydik büyümeden

Çocukluğa özlem

ETKİNLİK 3: Yardımcı Fikir

Kültürümüzde çınar ağacına değer verilir ve çınar ağacı kutsal sayılır. Osmanlı Dönemi'nde beyitlere kadar konu olmuştur. Çınar ağaçları hızlı büyür ve oldukça görkemlidir. Türkiye'de de yetişen bir ağaç olan çınar ağacı, ününü uzun yaşamlarına ve dayanıklı görünümüne borçludur. Oldukça uzun boylu olan çınar ağacı, kalın ya da geniş gövdeye sahiptir. Son derece dayanıklı olan bu ağaçlar toz ve topraktan hiç etkilenmemektedir. Kökleri oldukça sağlamdır. Dalları dağınık hâlde ve kalın bir yapıdadır. Kirli havayı emme özelliğine sahiptir ve dört mevsim dikimi gerçekleştirilebilen bir ağaç türüdür. Bu ağaç, -20 dereceden daha yüksek soğukluğa sahip olan yerlerdeki don olaylarına karşı dayanıksızdır. Yaşlı çınarlar zamanla içleri çürüyüp boşaldığı hâlde yine de yaşamlarını sürdürürler. Çınar ağaçlarının ömürlerinin 1.000 yılı geçebildiği bilinmektedir.

Bu metinden "çınarlar" ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangilerine ulaşamaz? İşaretleyiniz.

Gövde yapısına

Dikim zamanına

Hangi bölgelerde yetiştiğine

Yaprak özelliklerine

Kemençe; kemana benzeyen, üç telli olan ve yayla çalınan küçük sazdır. Genel olarak diz üzerinde çalınır. Bir buçuk oktava yakın ses aralığına sahip olan kemençenin boyu yaklaşık 50-60 cm'dir. Kemençe yapımında kullanılan ağaç cinsi de çok önemli olup genel olarak erik ağacından yapılanı makbuldür. Kemençenin perdesiz bir çalgı aleti olması, nota yerlerinin kavranmasını zorlaştırmakta ancak bu onun çalınmasının öğrenilmesine engel değildir. Uzmanlar, kararlı bir odaklanmayla kısa sürede bazı parçaların çalınabileceğini belirtiyor. Kemençe özellikle hafifliği, ayakta ve yürürken de çalınmaya uygun olmasıyla horona en uygun çalgı türüdür.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir? İşaretleyiniz.

Kemençenin tanımına

Kemençe kelimesinin kökenine

Kemençenin ses aralığına

Yapımında kullanılan ağaç türüne